

STUDIÏ ISTORICE.

Enrică IV. — Suli. — Luisă XIV. — Colbertă.

Priviri repeđi.

Dacă trecutulă este acelă venerabile bătrănu, la care generațiunile june mergă a citi pe fruntea sea nălbită, lecțiunile vieței; dacă trecutulă este ună deposită sacru ală experienței, unde recurgemă a ne adăpa spiritulă, modulândă acțiunile năstre după învătămintele celoră ce aă fostă; atunci fie-ne permisă ca deschidendă cartea vieței popóreloră, să întrebămă acei seculi muți dar înțelepți, să ne uitămă cu atențiune in sucesiunea loră și să învătămă: în ce modă aă trecut alți populi acei ană grei de ispită, pe carei timpinară in cursul călătoriei. In ce modă ș'aă dezvoltată *agricultura*, *comerciulă* și *industria*, in fine ce aă făcută cu *finanțele* loră? — Căci finanțele unei țeri — ăice unui erudită germană — Se légă in ună modă strinsă cu comerciulă și industria acelei țeri.

Nu vomă lua trecutulă țerei năstre, nu dóră că e seracă in ómeni și fapte mari, ci pe ală Franciei ca in una ce găsimă tresuri asemănátore, in parte celă puțin, cu tesa ce ne propunemă a desvolta. — Ne vomă transmite dar in secoluă ală XVI, sub regnulă marelui Enrică ală IV, vomă intra in cabinetulă înțeleptulă seă ministru, Suli, și acolo să cercetămă ce învătăminte ne dá acesti ómeni, cari găsiră Francia pe malulă prapastiei și o lasară lină și prosperă in lăuntru, mândră și respectată in afară.

ИПРОДЕН МУ И В. ТЪРНОГО